

Kontrollutvalget for tiltak mot hvitvasking

Årsrapport for 2009

Under henvisning til § 5 i forskrift 13. mars 2009 nr. 303 om kontrollutvalget mot hvitvasking, avgir utvalget med dette rapport om utvalgets virksomhet i 2009.

1. Opprettelse og sammensetning mv.

Kontrollutvalget for tiltak mot hvitvasking av utbytte fra straffbare handlinger ble opprettet av Finansdepartementet 14. juni 1995, jf. daværende § 13 i forskrift 7. februar 1994 nr. 118 om legitimasjonskontroll og tiltak mot hvitvasking av penger. Reglene ble senere inntatt i finansieringsvirksomhetsloven § 2-17a, som i 2003 ble erstattet av lov 20. juni 2003 nr. 41 om tiltak mot hvitvasking av utbytte fra straffbare handlinger mv. (hvitvaskingsloven) § 14. I 2009 ble denne loven erstattet med lov 6. mars 2009 nr. 11 om tiltak mot hvitvasking og terrorfinansiering mv. (hvitvaskingsloven)

Kontrollutvalgets hovedoppgave er å påse at rettssikkerhets- og personvern hensyn ivaretas ved Økokrims behandling av opplysninger de mottar i medhold av hvitvaskingsloven.

Utvalget har i 2009 hatt følgende sammensetning:

- Lagdommer Stig-Ole Haug, leder (Hålogaland lagmannsrett)
- Fagdirektør Tore Andreas Hauglie (Finansnæringens Hovedorganisasjon)
- Nestleder Vibeke Ulvin (Finansforbundet)
- Advokat Randi Birgitte Bull (advokatfirmaet Bull & Co)

Førstekonsulent Kristine Rørholt (Finansdepartementet) har vært sekretær for utvalget i 2009.

Etter lov 6. mars 2009 nr. 11 om tiltak mot hvitvasking og terrorfinansiering mv. (hvitvaskingsloven) § 31 skal Kontrollutvalget føre kontroll med Økokrims behandling av opplysninger mottatt i medhold av § 18 (opplysninger fra rapporteringspliktige om

transaksjoner og mistanke), Økokrims pålegg og godkjenninger etter § 19 første ledd (pålegg til rapporteringspliktige om ikke å gjennomføre transaksjoner), Økokrims håndtering av opplysninger etter § 29 (sletting av mottatte personopplysninger). Kontrollutvalgets oppgaver er nærmere regulert i forskrift av 13. mars 2009 nr. 303 om kontrollutvalget mot hvitvasking. Blant annet fremgår det av forskriften § 2 første ledd at utvalget skal føre kontroll med Økokrims behandling av opplysninger mottatt i medhold av hvitvaskingsloven og hvitvaskingsforskriften. Ifølge § 2 annet ledd skal det særlig føres kontroll med at Økokrim følger saksbehandlingsregler fastsatt i ovennevnte bestemmelser. I denne forbindelse skal utvalget vurdere de interne retningslinjene for Økokrim, og påse at disse følges. Med Økokrim menes i denne årsrapporten Økokrim ved Enheten for finansiell etterretning (EFE).

2. Virksomheten i 2009

Utvalget har i 2009 hatt tre planlagte møter med Økokrim og gjennomført en uanmeldt inspeksjon av hvitvaskingsdatabasen hos Økokrim. Utvalget har i møtene med Økokrim løpende blitt orientert om status for antall registrerte meldinger i hvitvaskingsdatabasen og mottatt informasjon om andre forhold knyttet til enhetens løpende virksomhet. Under den uanmeldte inspeksjonen hos Økokrim ble overholdelse av 5-årsfristen for sletting av MT-rapporter kontrollert og i tillegg ble begrunnelse for å forlenge 5-årsfristen tatt opp.

Blant annet på bakgrunn av møte med Datatilsynet i 2008 tok Kontrollutvalget i 2008 initiativ til å publisere en omtale av utvalget på internett. Omtalen er nå publisert på Finansdepartementets nettsider:

<http://www.regjeringen.no/nb/dep/fin/tema/finansmarkedene/kontrollutvalget-for-tiltak-mot-hvitvask.html?id=544546>. På nettsiden er det i tillegg til informasjon om

utvalget og dets oppgaver, opplyst om kontaktinformasjon til utvalgets sekretær.

Utvalget har også hatt flere interne møter i 2009.

Utvalget har fortsatt ikke fått tilbakemelding fra Finansdepartementet på brev 13. mars 2007 om Økokrims praksis med automatisk arkivering av opplysninger til etterretning uten nærmere undersøkelse (med mindre det innledes etterforskning i saken), jf. omtale av dette i tidligere årsrapporter.

Utvalget har i 2009 videreført arbeidet med å gjennomgå Økokrims behandling av rapporter om mistenkelige transaksjoner, med spesiell fokus på hvordan Økokrims elektroniske analysesystem (ASK) fungerer med tanke på bruk av opplysninger og rutiner for sletting av meldinger om mistenkelige transaksjoner. ASK inneholder funksjonalitet for automatisk behandling av informasjonen mottatt i MT-rapporter, herunder sletting ved hjelp av regelmotor.

Kontrollutvalget har i 2009 prioritert problemstillinger knyttet til sletteprosedyrer og sletteregler, utveksling av opplysninger internasjonalt, utveksling av opplysninger til andre etater og organer, herunder de ulike "produktene" (politirapporter, etterretningsrapporter, samleanalyser, etc.) Økokrim sender ut.

Utvalget har i 2009 ikke mottatt klager på Økokrims behandling av mottatte opplysninger.

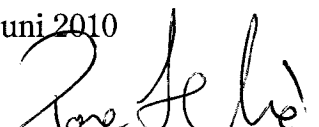
3. Budsjett

Utvalgets budsjett for 2009 utgjorde kr. 70 000,-. Faktisk regnskapsførte utgifter i 2009 beløp seg til kr. 54 678,-. Budsjettet for 2010 er på kr. 70 000,-.

Stig-Ole Haug
leder

Vibeke Ulvin
medlem

Oslo, juni 2010

Tore Andreas Hauglie
medlem

Randi Birgitte Bull
medlem